

Hallgasd, értsd, éld!

vasárnapi igemagyarázat

Enying,
2020. november 15.
a 12. istentisztelet nélküli nap

Textus: Jakab levele 1,19-27

Tanuljátok meg tehát, szeretett testvéreim: legyen minden ember gyors a hallásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra, mert az ember haragja nem szolgálja Isten igazságát. Ezért tehát vessetek el magatoktól minden tisztátalanságot és minden gonoszságot, és szelíden fogadjátok a belétek oltott igét, amely meg tudja tartani lelketeket. Legyetek az igének cselekvői, ne csupán hallgatói, hogy be ne csapjátok magatokat.

Mert ha valaki csak hallgatója az igének, de nem cselekszi, olyan, mint az az ember, aki a tükörben nézi meg az arcát.

Megnézi ugyan magát, de elmegy, és nyomban el is felejt, hogy milyen volt. De aki a szabadság tökéletes törvényébe tekint bele, és megmarad mellette, úgyhogy nem feledékeny hallgatója, hanem tevékeny megvalósítója: azt boldoggá teszi cselekedete.

Ha valaki azt hiszi, hogy kegyes, de nem fékezi meg a nyelvét, hanem még önmagát is becsapja, annak a kegyessége hiábavaló. Tiszta és szeplőtlen kegyesség az Isten és Atya előtt ez: meglátogatni az árvákat és az özvegyeket nyomorúságukban, és tisztán megőrizni az embernek önmagát a világtól.

* * *

Jakab a szétszóratásban és kisebbségben élő keresztyénekhez címezte levelét. Azoknak, akik rendszeresen összejöttek Jézus feltámadásának napján, vasárnap, és együtt hallgatták az Igét és az igehirdetést az istentiszteleten. Hiába voltak kevesen egy-egy alkalommal, ez nem szegte a kedvüket, mert újra és újra megtapasztalták: a felolvasott és hirdetett Igében (a prédikációban) maga Isten szólítja meg őket Szentlelke által.

Átélték, hogy az istentiszteleten megtörténik a csoda: a feltámadt Krisztus (testté lett Ige) a felolvasott bibliai szakaszban (írott Igében) és a prédikációban (hirdetett Igében) személy szerint megszólítja azokat, akik nyitott füllel, szívvel és értelemmel hallgatják Őt. Sőt. Erről, hogy mi következik abból, ha valaki - gyülekezetben, vagy mint ma is: otthon - találkozik az Igével, szól ez az áhitat.

De ne siessünk annyira. Mi ma pár hónapos szünet után megint otthon maradtunk vasárnap. Szóltak a harangjaink, de most nem az enyingi templomunk tornyának betlehemi csillaga alá hívtak gyülekezeti közösségbe, hanem otthon van lehetőségünk elcsendesedni, Igét olvasni, imádkozni, esetleg rádión, tévén vagy interneten közvetített istentiszteletbe bekapcsolódni.

Mindezt azért, mert szeretnénk hallani az Igét. Ha nem a templomunkban, akkor otthon. Ha nem gyülekezeti közösségben, akkor családi körben, vagy éppen egyedül.

És a mai Igénk is erre buzdít: „... *legyen minden ember gyors a hallásra...*” (Jakab 1,19). A körülményektől és helyzettől függetlenül. Amikor február elején elkezdtek templomunk belső felújítását, nem berzenkedtünk attól, hogy ismét a Tinódi dísztermében tartjuk az istentiszteletet. Mert a hosszú évek alatt megtapasztaltuk, hogy nem a megszokott és megszeretett templomfalak tesznek egy közösségi alkalmat istentiszteletté, hanem ha felolvassák és hirdetik nekünk az Igét, ha együtt énekelünk, és imádkozunk, és közösen úrvacsorázunk. Éppenséggel a templomi istentiszteleten is lehet fejünket tekergetve minden másra figyelni, csak az Igére nem, vagy gondolataink

csónakjába ülve messzire elhajózni az éppen aktuális bibliai üzenettől. De ahol ketten vagy hárman Jézus nevében összejönnek, odafigyelnek rá, és közösségben vannak Vele - igazhallgatóként, vagy az úrvacsorai közösség tagjaként, ott átéljük a csodát: ráébrednek erre: Krisztusnak gondja van rám, hiszen meghallottam a szavát.

Ha készítenénk egy felmérést, hogy Enyingen ki olvassa legalább heti rendszerességgel a Bibliát és ki az, aki imádkoznak, az utóbbi kérdésre igennel felelők biztosan többen felelnének. Miért? Mert beszélni könnyebb, mint odafigyelni a másik emberre, amikor ő beszél.

Istennel is ugyanígy viselkedünk. Imádkozni, azaz a saját gondolatainkat megosztani Jézussal sokkal könnyebb, mint az üzenetét elolvasni a Szentírásból. Ezért üzeni Jakab szavain keresztül most nekünk Isten először azt, hogy figyeljünk oda arra, amit Ő akar elmondani nekünk.

Most érkezünk meg mai igénk üzenetéhez. Azaz: istentisztelet az, amikor Krisztus szavára készek vagyunk odafigyelni, sőt, azt be is fogadni. Szó szerint: „...szelíden fogadjátok a belétek oltott Igét...” (Jakab 1,21)

Jakab így folytatja gondolatmenetét: mert Isten Igéjére odafigyelni nem ér véget azzal, hogy meghallgatjuk. Ha kész vagy rá odafigyelni, ha arra is hajlandó vagy, hogy az Istentől hallott üzenetet el is fogadd, az még mindig csak az egyik fele az istentiszteletednek, a vallásosságodnak. A második ez: „*Legyetek az Igének cselekvői, ne csupán hallgatói, hogy be ne csapjátok magatokat!*” (22. vers) Azért, hogy jobban megértsük, mire is gondol, egy hétköznapi példát hoz fel. De miért?

Miért nem elég odafigyelni egy bibliai szakaszra? Miért nem elég figyelmesen végighallgatni egy igehirdetést? Miért nem elég az sem, ha azt nemcsak meghallgatom, hanem magamra nézve érvényesnek is tartom? Más szóval: miért nem elég azt befogadnom?

Azért, mert az olyan, mintha megnéznénk magunkat a tükörben, de utána nem törődünk azzal, amit látunk. Reggel indulás előtt vetünk a tükörre egy pillantást, és látjuk, hogy lekávéztuk a blúzunkat, vagy elgomboltuk az ingünket? Mit teszünk ilyenkor? A kérdés költői: egyértelmű, hogy nem megyünk tovább anélkül, hogy ne szednénk ráncba magunkat.

Jakab szerint ugyanígy kellene lennünk Istennel is. Amikor egy igeszakaszt elolvasva, igehirdetést meghallgatva, anélkül lépnénk tovább, hogy levonnánk abból magunk számára a tanulságot, az pont olyan, mintha a tükörben észrevett hibát nem akarnánk orvosolni.

Magyarul: sosem elég pusztán rábólintani az Igéből megértett és elfogadott üzenetre. Azt tetteinknek is követnie kell: „*Legyetek az Igének cselekvői, ne csupán hallgatói, hogy be ne csapjátok magatokat!*”

Minden igehirdetésnek - függetlenül attól, hogy személyesen vagy közvetítve halljuk, esetleg olvassuk - egyetlen célja van. Nem az, hogy gyönyörködtessen minket, nem is az, hogy megnyugtasson. Hanem az, hogy abból gyarapodjunk, épüljünk, váljon ne csak a gondolataink, hanem a viselkedésünknek, beszédünknek, azaz életmódunknak részévé. Az, hogy rá tetteinkkel adjunk választ.

Ez alapján mondja Kálvin János, hogy Isten Igéje számunkra tükör. Amibe ha belenézünk, olyannak látjuk magunkat, amilyenek vagyunk. Nem futó pillantást vetünk rá, aztán gyorsan el is felejtjük, amit látunk. Kihíztuk az ingünket? Akkor aznap este már nem vacsorázunk annyit, és elkezdünk mozogni. Mondjuk a következő naptól többet gyaloglunk. Nem pedig a tükröt dobjuk ki, ahogy a Bibliát se tesszük félre, ha váratlanul nem tetszik az, amit benne az emberről, esendő, tökéletlen, kegyelemre szorult állapotáról olvasunk.

Alaposan, a legkisebb részletre is odafigyelve elemezzük a tükörben látott képünket. Időt szánunk rá, hogy kisimítsuk a ráncokat, eltüntessük, ami nem oda való - ekkor lesz csak értelme belenézni a tükörbe, mert pozitív irányú változás követi.

Ha igazán figyelünk az Igére és ha igazán befogadjuk, akkor e kettő igazi cselekvésre ösztönöz. Ahogy a 25. vers mondja: *„De aki a szabadság tökéletes törvényébe tekint bele, és megmarad mellette, úgyhogy nem feledékeny hallgatója, hanem tevékeny megvalósítója: azt boldoggá teszi cselekedete.”*

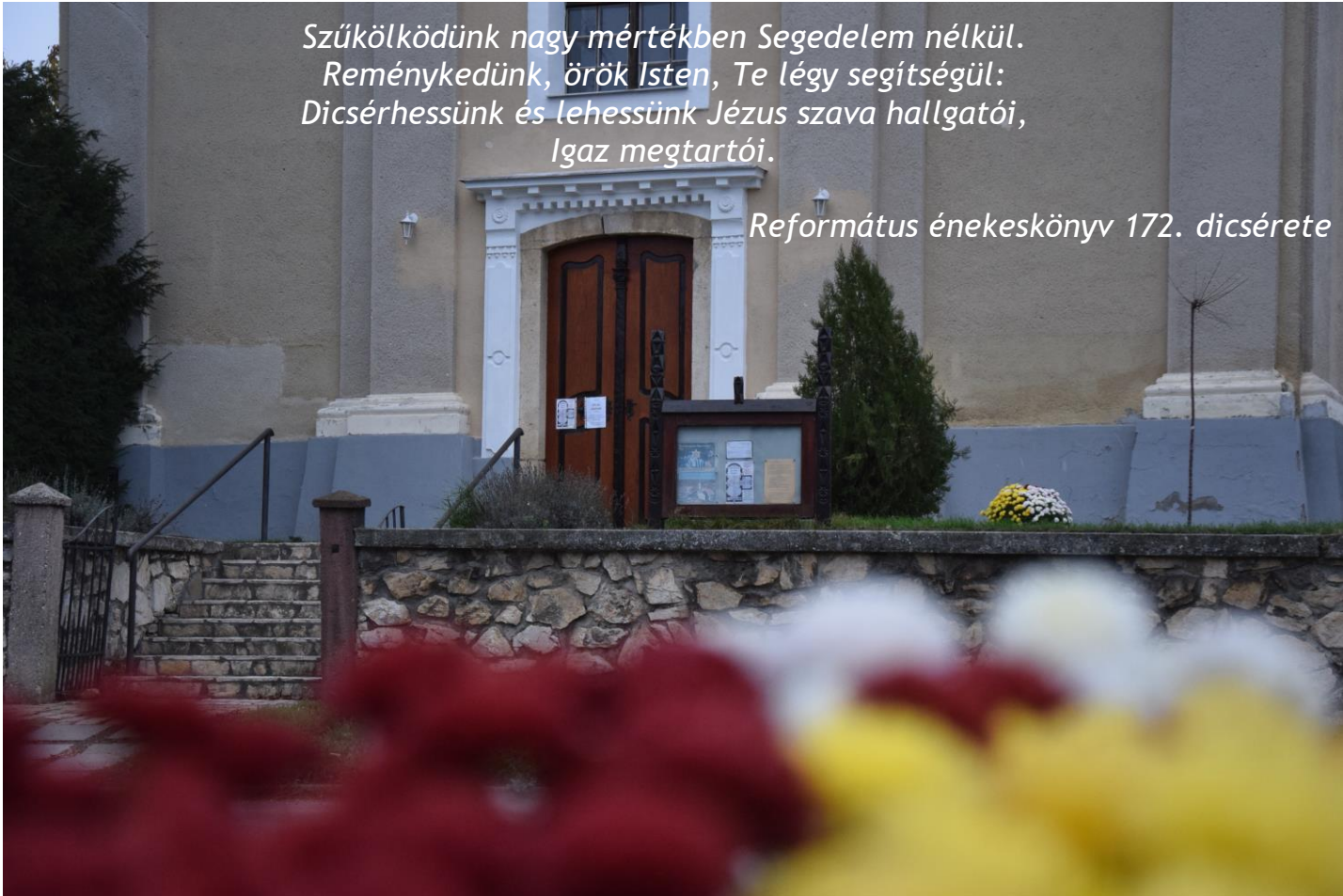
Összefoglalva: ha készek vagyunk figyelmesen hallgatni Jézus Igéjére, és ha hajlandóak vagyunk azt be is fogadni, akkor elkezdünk a hétköznapiakon is odafigyelni arra, hogy aszerint éljünk. Ha nem csak a fülünk, a szívünk és a gondolataink irányulnak felé, hanem kezünk és lábunk: a tetteink is, akkor elkezdődik az igazi csoda: engedjük, hogy Szentlelke a tanítványaivá formáljon minket - és akkor boldogan fogjuk azt tenni, amit kér tőlünk.

Ő, aki maga a testté lett Ige. Akiben egységben van a szó és a tett. Aki nem tett mást, mint amit mondott. Akiben a szavak és a tettek olyan szétválaszthatatlan egységet alkottak, hogy nem pusztán beszélt és tanított az isteni szeretetről, hanem a keresztfán be is bizonyította, mennyire szeret minket.

Ő maga kívánja, hogy hallgass rá, szánj rá időből és figyelmedből, hogy követni tudd tetteiddel is. A te érdekedben.

Ámen!

* * *

*Szűkölködünk nagy mértékben Segedelem nélkül.
Reménykedünk, örök Isten, Te légy segítségül:
Dicsérhessünk és lehessünk Jézus szava hallgatói,
Igaz megtartói.*

Református énekeskönyv 172. dicsérete